

ingediend op **1055** (2021-2022) – Nr. 1
9 december 2021 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Katia Segers, Hannes Anaf en Hannelore Goeman

over de nieuwe beheersovereenkomst
tussen het Vlaams Audiovisueel Fonds
en de Vlaamse Gemeenschap

TOELICHTING

Het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) is een belangrijke partner in het geven van voldoende slagkracht en ondersteuning aan Vlaamse audiovisuele producties en games. Het VAF is een instelling van de Vlaamse Gemeenschap die werkt in opdracht van de Vlaamse Regering. Het VAF verleent financiële steun voor het maken van Vlaams audiovisueel werk, bijvoorbeeld een single productie zoals een film, televisieserie of game. Het VAF bestaat uit drie fondsen: het VAF/Filmfonds, het VAF/Mediafonds en het VAF/Gamefonds.

Het doel van het VAF wordt beschreven in artikel 3, §1, van het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds:

- “1° binnen de Vlaamse Gemeenschap de professionele, onafhankelijke Vlaamse audiovisuele creatie te stimuleren, met uitzondering van audiovisuele creaties als onderdeel van een ruimer artistiek geheel, en multimediale installaties waarin, naast andere, ook audiovisuele middelen worden gebruikt. (...);
- 2° de promotie van onafhankelijke Vlaamse audiovisuele werken te bevorderen;
- 3° binnen de Vlaamse Gemeenschap de audiovisuele cultuur, met name de kennis van, de participatie in en de vertoning van cultureel waardevolle audiovisuele werken, te bevorderen;
- 4° binnen de Vlaamse Gemeenschap kortlopende ad-hoc vormingsinitiatieven te steunen; daarmee worden bedoeld kortlopende initiatieven, gericht op de voortgezette vorming van professionelen, met uitzondering van het reguliere onderwijs en beroeps- en ondernemersopleidingen.”

Om de drie jaar sluiten de Vlaamse Gemeenschap en het VAF een beheersovereenkomst voor het VAF/Mediafonds, een beheersovereenkomst voor het VAF/Filmfonds en een beheersovereenkomst voor het VAF/Gamefonds. De huidige beheersovereenkomsten lopen af op 31 december 2021. De nieuwe beheersovereenkomsten zullen lopen van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2024. Elk van de fondsen heeft daarbij zijn eigen beheersovereenkomst, met eigen doelstellingen, regels en beoordelingssystemen.

Die beheersovereenkomsten bevatten het beleid van de Vlaamse Regering ten aanzien van de professionele Vlaamse audiovisuele sector. Dat beleid moet inspelen op de steeds sneller veranderende context van de audiovisuele sector. Zo hebben vandaag niet-lineaire omroeporganisaties een belangrijke plek ingenomen in het dagelijkse kijkgedrag van de Vlaming. Daarnaast worden bijvoorbeeld podcasts almaar populairder en groeit de gamesector in ons land sterk.

Andersom valt op dat de bezoekerijfers voor Vlaamse films in de bioscoop in neerwaartse richting gaan. Terwijl Vlaamse (co)producties, al dan niet geproduceerd met VAF-middelen, volgens het jaarverslag van het VAF (2020) in 2015 nog 2.437.149 bioscoopbezoekers haalden, was dat in 2020 maar 536.800 meer. Die lage bezoekerscijfers zijn uiteraard deels te verklaren door de tijdelijke sluiting van de bioscopen wegens de coronacrisis, maar het valt niet te ontkennen dat het aantal bezoekers sinds 2015 in dalende lijn gaat.

Voor de indieners van dit voorstel van resolutie is het belangrijk dat het VAF de Vlaamse onafhankelijke productiesector zo sterk mogelijk maakt en zo goed mogelijk ondersteunt, om de kwaliteit van de Vlaamse audiovisuele productie zo goed mogelijk te garanderen, waarbij er zowel voor publieksfilms als voor auteursfilms gestreefd wordt naar een zo groot mogelijk publieksbereik.

Daartoe moet in eerste instantie de onafhankelijkheid van het VAF te allen tijde gegarandeerd worden. De overheid en de raad van bestuur mogen geen enkele invloed kunnen uitoefenen op de inhoudelijke keuzes van het VAF. Bovendien moet – mocht er al overwogen worden om de definitie van onafhankelijke producent in het Mediadecreet te herdenken – telkens het essentiële doel van het VAF, namelijk het ondersteunen van de Vlaamse onafhankelijke productie, bewaard blijven. Dat neemt niet weg dat er moet worden nagedacht over een gelijkschakeling van de definitie van onafhankelijke productie in het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds, en in artikel 194ter van het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992 over de taxshelterregeling, zodat een sterk voorwaardenkader kan worden gecreëerd dat garanties en handvatten biedt om een sterke audiovisuele sector die sterke Vlaamse content creëert, leefbaar te houden en dat ervoor zorgt dat die sector onafhankelijk kan blijven.

Het is cruciaal dat het VAF altijd de garantie zal krijgen dat het kan blijven rekenen op voldoende financiering van de Vlaamse Regering. Alleen met voldoende budget kan het VAF tegemoetkomen aan de behoeften van de audiovisuele sector en de gamesector, en kan het audiovisuele producties en de sector kwaliteitsvol blijven ondersteunen.

Met het oog op het realiseren van een maximale kwaliteit en diversiteit van de door het VAF ondersteunde projecten, is een kritische zelfreflectie van het VAF nodig. Het VAF moet de eigen processen en procedures tegen het licht houden om de kwaliteit en doelmatigheid van de selectie- en beslissingsprocessen te optimaliseren. Daarnaast moet er gekeken worden in welke mate het VAF het volledige proces van een project inhoudelijk sterker kan begeleiden. Het kan daarbij inspiratie vinden in het systeem van de zogenaamde commissioners, zoals die in Scandinavië worden ingezet. Die commissarissen begeleiden de productie tijdens het hele proces, vanaf het schrijven van het scenario tot aan de marketing.

In functie van het wijzigende kijkgedrag is het nodig dat ook niet-lineaire omroeporganisaties een beroep kunnen doen op financiële steun van het VAF. Maar dat betekent niet dat die organisaties hun producties lange tijd achter een betaalmuur mogen kunnen zetten. Hun project is namelijk gefinancierd met publieke middelen, waardoor alle Vlamingen op een gegeven moment open toegang moeten kunnen krijgen tot die producties. Daarom opteren de indieners van dit voorstel van resolutie ervoor om te bepalen dat dergelijke producties die door het VAF worden gefinancierd, maar maximaal twaalf maanden achter een betaalmuur mogen zitten.

Vervolgens is het creëren van goede verhalen cruciaal voor kwaliteitsvolle content. Een goed boek of een goed en succesrijk audiovisueel product begint en eindigt met een sterk verhaal. Daarom moet de selectie van projecten vertrekken van een sterk verhaal, en moet het VAF zijn procedures en processen daarop afstemmen om de kwaliteit te garanderen. Daartoe moet in nauwe dialoog gegaan worden met de opleidingen in het hoger onderwijs. De interne processen en procedures moeten op elkaar worden afgestemd om de kwaliteit te garanderen. Er moeten grendels worden ingebouwd opdat een strenge selectie van projecten wordt uitgevoerd in elke fase van ontwikkeling op basis van het verhaal. Aan de commissieleden moeten extra vormingssessies worden aangeboden zodat ze de dossiers beter kunnen beoordelen op basis van de sterkte van het verhaal. Tot slot moet er een samenwerking worden opgezet met Literatuur Vlaanderen om scenarioschrijvers, filmmakers en gameontwikkelaars in contact te brengen met auteurs uit Vlaanderen.

Daarnaast is het belangrijk dat ook vervolgrekken op hetzelfde niveau als nieuwe projecten gefinancierd worden. Een vervolgzizoen van een succesvolle reeks kan

immers een grote meerwaarde in het landschap betekenen en bijdragen aan het (internationale) succes van een reeks.

De audiovisuele sector focust niet alleen op films en series. De gamesector is in België een belangrijke economische sector geworden. Daarom moeten er voor de gamesector specifieke economische maatregelen uitgewerkt worden en moet er gekeken worden naar succesvolle buitenlandse economische stimuleringsmaatregelen. Met het oog op ondersteuning en groei van die sector moet er onderzocht worden of het systeem van de taxshelter ook voor de gamesector mogelijk kan worden gemaakt, waarbij ook het effect daarvan op de andere sectoren moet worden onderzocht.

Ten slotte is het belangrijk dat het toenemende succes van podcasts in Vlaanderen ondersteund wordt. Via welke kanalen en instrumenten ze het best kunnen worden ondersteund, is vandaag nog niet helemaal duidelijk. Daarom is het goed dat steun aan podcasts door het VAF mogelijk wordt. Tegelijk moet worden bekeken op welke manier kan worden samengewerkt met onder meer Literatuur Vlaanderen.

Katia SEGERS
Hannes ANAF
Hannelore GOEMAN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
  - 1° het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds;
  - 2° de jaarverslagen van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF);
  - 3° de definitie van onafhankelijke producent, opgenomen in artikel 2, 49°, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie;
  - 4° artikel 194ter van het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992 betreffende de taxshelterregeling;
  - 5° de hoorzitting in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement van 2 december 2021 over de beheersovereenkomst van het Vlaams Audiovisueel Fonds;
  - 6° de doorlichting van het Vlaams audiovisueel beleid 2021, in opdracht van het Departement Cultuur, Jeugd en Media, uitgevoerd door imec-SMIT en de Vrije Universiteit Brussel, in samenwerking met Universiteit Antwerpen (SMIT: Studies in Media, Innovation and Technology);
  - 7° de ontwerpen van de beheersovereenkomsten 2022-2025 voor het VAF/Filmfonds, het VAF/Mediafonds en het VAF/Gamefonds;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  - 1° te garanderen dat het VAF altijd voldoende gefinancierd wordt, zodat het tegemoet kan komen aan de behoeften van de audiovisuele sector en de gamesector, en beide sectoren kwaliteitsvol kan blijven ondersteunen;
  - 2° de onafhankelijkheid van de werking van het VAF ten opzichte van de overheid en de raad van bestuur te allen tijde te bewaken;
  - 3° het begrip onafhankelijke producent zoals dat is gedefinieerd in het Mediadecreet, niet te wijzigen zodat het essentiële doel, namelijk het ondersteunen van Vlaamse onafhankelijke producties, wordt bewaakt;
  - 4° een denkoefening op te starten voor een gelijkschakeling van de definitie van onafhankelijke productie in het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds, en in artikel 194ter van het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992 over de taxshelterregeling, met het oog op het creëren van een sterk voorwaardenkader dat garanties en handvatten biedt om een sterke audiovisuele sector die sterke Vlaamse content creëert, leefbaar te houden en ervoor te zorgen dat die onafhankelijk kan blijven;
  - 5° een kritische zelfreflectie te vragen aan het VAF, waarbij het de eigen processen en procedures tegen het licht houdt met het oog op de kwaliteit en doelmatigheid van de selectie- en beslissingsprocessen, en met het oog op een maximale kwaliteit en diversiteit van de projecten die het ondersteunt;
  - 6° het takenpakket van het VAF zo nodig uit te breiden met de mogelijkheid om verdere inhoudelijke ondersteuning te bieden, zodat het projecten van bij het prille idee tot aan de realisatie, verspreiding en publiekswerking, inhoudelijk nog sterker kan ondersteunen en begeleiden, door bijvoorbeeld een zogenaamde commissioner per project aan te wijzen, waardoor het VAF in de praktijk medeproducent wordt;
  - 7° de mogelijkheid te creëren voor niet-lineaire omroeporganisaties om aanspraak te maken op financiële ondersteuning van het VAF, waarbij de door het VAF ondersteunde audiovisuele creaties maximaal twaalf maanden achter een betaalmuur kunnen worden geplaatst;

- 8° ervoor te zorgen dat de toegekende steun van het VAF altijd vertrekt vanuit de noodzaak aan goede verhalen en dat te doen door:
- a) het uitbouwen van een nauwe dialoog en expertise-uitwisseling tussen het VAF en de opleidingen in de schools of arts, hogescholen en universiteiten die leiden tot een beroep binnen de sectoren;
  - b) het op elkaar afstemmen van de processen en procedures om de kwaliteit te garanderen;
  - c) het inbouwen van grendels om ervoor te zorgen dat een project dat ontwikkelingssteun heeft ontvangen, niet ook haast automatisch productiesteun kan krijgen, maar dat integendeel een strenge selectie wordt uitgevoerd op basis van het verhaal;
  - d) het aanbieden van extra vorming aan de commissieleden zodat ze dossiers leren beoordelen op basis van de sterkte van het verhaal;
  - e) het opzetten van een samenwerking met Literatuur Vlaanderen om scenarioschrijvers, filmmakers en gameontwikkelaars in contact te brengen met auteurs uit Vlaanderen;
- 9° te garanderen dat vervolgreeksen op hetzelfde niveau als nieuwe projecten door het VAF kunnen worden gefinancierd;
- 10° vanuit het beleidsveld Economie extra economische steunmaatregelen uit te werken voor de gamesector, naar analogie van de instrumenten die daarvoor ontwikkeld werden in bijvoorbeeld Finland en Canada;
- 11° te onderzoeken welke mogelijke effecten het openzetten van taxshelter voor de gamesector heeft, niet alleen op de sector zelf, maar ook op de andere creatieve sectoren die al een beroep op taxshelter doen;
- 12° te kijken naar een breder kader voor ondersteuning van podcasts, waarbij het VAF samenwerkingsmogelijkheden zoekt met onder meer Literatuur Vlaanderen.

Katia SEGERS
Hannes ANAF
Hannelore GOEMAN